

ÅRSPLAN FOR INSTITUTT FOR ARKEOLOGI, KONSERVERING OG
HISTORIE (IAKH)

2019

Innledning

Institutt for arkeologi, konservering og historie (IAKH) har som hovedoppgave å tilføre samfunnet vitenskapelig fundert innsikt i historie, kulturhistorie og kulturarv gjennom studietilbud, forskning og formidling.¹ Instituttet ønsker særlig å øke antallet studenter som avlegger grader innenfor instituttets studietilbud og å øke forskningsaktiviteten gjennom flere eksternt finansierte prosjekter. Dette vil bli enda viktigere i tiden som kommer, da instituttets økonomi er ventet å bli strammere som følge av rammekutt. Økt gjennomføringsgrad på programmene og økt andel eksternt finansierte forskningsprosjekter vil da være viktig for å opprettholde og eventuelt øke instituttets handlingsrom.

Bakgrunn

Årsplanen til Institutt for arkeologi, konservering og historie skal bidra til at overordnede mål nås. De overordnede målene er definert i strategiske planer og årsplaner ved Universitetet i Oslo og Det humanistiske fakultet. I tillegg til i IAKHs egne strategiske plan.

- [IAKHs strategiske plan - IAKHorisont 2020](#)
- [Årsplan for Det humanistiske fakultet 2019-2021](#)
- [Det humanistiske fakultets strategiske plan](#)
- [UiOs årsplan 2019-2021](#)
- [UiOs strategiske plan – Strategi 2020](#)

¹ IAKHorisont 2020. Strategisk plan for IAKH 2016-2020.

Utdanning

Instituttet har som mål å øke søkningen til studieprogrammene, øke gjennomføringen og få flere til å fullføre studiene på normert tid. Studiene skal gjøres mer arbeidslivsrelevante og studentmobiliteten øke. Det er også et mål om å få en jevnere kjønnsfordeling på studieprogrammene.

Tiltak for å øke søkningen til studieprogrammene og jevne ut kjønnsbalansen

Instituttet har i lengre tid arbeidet for bedre søkning til studieprogrammene og å finne måter å jevne ut kjønnsbalansen på. Det videre arbeidet vil bygge på tidligere erfaringer og kunnskap. Det legges særlig vekt på å øke rekrutteringen til bachelorprogrammene, blant annet fordi god søkning og gjennomføring på bachelor trolig fører til flere gode søkere til masterprogrammene.

Bachelorprogrammet i arkeologi og konservering

Det er høsten 2018 satt i gang et prosjekt som skal identifisere og gjennomføre tiltak for å øke rekrutteringen til bachelorprogrammet i arkeologi og konservering høsten 2019. Tiltakene prosjektet identifiserer vil bli fulgt opp i 2019.

Bachelorprogrammet i historie

Instituttet startet i 2018 å innhente informasjon om søkerne til instituttets programmer. Denne informasjonen vil sammen med annen tilgjengelig informasjon være utgangspunkt for arbeid i 2019 med en analyse og påfølgende forslag til tiltak for å øke søkningen til bachelorprogrammet i historie.

Tiltak for å øke gjennomføringen og styrke integrering og oppfølging av førsteårsstudentene

Bachelorprogrammet for historie

Det ble i 2018 igangsatt et tiltak for å redusere frafallet fra førsteåret på bachelorprogrammet i historie. Tiltaket går ut på å motivere studentene til å ta ansvar for medstudenters gjennomføring, i tillegg til egen gjennomføring, ved å gi den særmenygruppen med best gjennomføring en studietur til Det norske instituttet i Roma. Dette tiltaket vil bli ferdigstilt i 2019, med selve reisen til Roma og evaluering av tiltaket. Videre tiltak er som følger:

- Vurdere å motivere nye studenter til å gjennomføre ved å tilby ny tur til Det norske instituttet i Roma i 2020 ut fra evalueringen.
- Gjennomføre et prosjekt for å se på andre muligheter for å øke gjennomføringen første studieår med tanke på implementering fra og med høsten 2019. Det skal særlig legges vekt på økt tilhørighet og integrasjon i fagmiljøet.
- Vurdere å lage egne særmenyer forbeholdt studenter med opptak på bachelorprogrammet i historie.

Bachelorprogrammet i arkeologi og konservering

Det ble i 2018 gjennomført et tiltak for å redusere frafall fra førsteåret i arkeologi. Tiltaket besto i å sende alle studenter på førstesemesteremnet ARK1000 på heldagsekskursjon til Kulturhistorisk museums største utgravning, hvor de fikk kunnskap om utgravningsresultater og -metoder, og møtte nyutdannede og etablerte arkeologer. Tiltaket ble svært godt mottatt og videreføres i 2019. Det har også inspirert andre tiltak;

- Gjennomføre en tilsvarende ekskursjon på andre semester, hvor formålet er å synliggjøre bredden i arkeologifaget ved å introdusere studentene for et lokalt museum, en fylkeskommune og et forskningsprosjekt.
- Utvikle et opplegg for en todagersekskursjon ved semesterstart for nye bachelorstudenter, hvor studentene blir introdusert til ulike kulturminner og blir kjent med flest mulig av sine undervisere, slik at de raskt integreres i fagmiljøet og blir kjent med hverandre.

En uformell kartlegging av frafallet på enkelte arkeologiemner har vist at frafallet på bachelor omfatter studenter som aldri har møtt opp til undervisning, og som dermed ikke har falt fra på grunn av undervisningens kvalitet. Dette understreker behovet for en mer systematisk kartlegging:

- På utvalgte arkeologiemner vil oppmøtet til obligatorisk undervisning kartlegges og evalueres med henblikk på når i studiet studentene forlater bachelorprogrammet .

Tiltak for å øke utdanningens læringsutbytte, forskningsnærhet, arbeidslivsrelevans og bruk av et digitalt læringsmiljø

I 2018 har det vært satt ned flere arbeidsgrupper som har arbeidet med strukturen og innholdet i studieprogrammene som følge av programevalueringene. Implementeringen av endringene vil komme fra og med 2019.

Studieprogrammene i arkeologi og konservering

Programevalueringen i 2017 viste at studentene på arkeologi etterspør mer praksis og evalueringspanelet anbefalte oss å undersøke muligheten for å integrere kontakter med arbeidslivet på et systematisk vis. Gjennom *The Heritage Experience Initiative* er det nå etablert en plattform for et systematisk samarbeid med arbeidslivet, og i 2019 vil følgende tiltak gjennomføres:

- Utrede hvordan praktiske elementer etterspurt av studentene kan integreres bedre i undervisningen på arkeologiemnene. Justere undervisningen i minst ett emne ved å inkludere praktiske elementer relevant i arbeidslivet.

Studieprogrammene i historie

Våren 2018 satte programleder og undervisningsleder ned i alt seks arbeidsgrupper som blant annet på bakgrunn av programevalueringen har foreslått revisjon av HIS1000-emnene og masterprogrammet. Etter behandling i programrådet i desember vil program- og emneskrivelsene revideres med sikte på implementering av nye emner og nytt studieløp fra høstsemesteret 2019.

Tiltak for Senter for fremragende undervisning (SFU)

Instituttet ønsker å søke Senter for fremragende undervisning til søknadsfristen i mai 2019. Forarbeidet har startet opp med tanke om et SFU innenfor internasjonal historie.

Forskning

Instituttet har som strategisk mål å øke andelen eksternt finansierte prosjekter. Det legges særlig vekt på EU-finansiering og å få et Senter for fremragende forskning (SFF).

Tiltak for å øke andelen eksternt finansierte prosjekter

- Vurdere å tilby ekstra økonomisk og administrativ støtte til et satsingsfelt for SFF.
- Vurdere å gi ekstra støtte til ERC-søkere.
- Identifisere og støtte minst en søknad til en av UiO-satsningene UiO:Norden, UiO:Energi eller UiO:Livsvitenskap.
- Gjennomføre en workshop for ansatte om det å søke Norges forskningsråd (NFR)
- Øke kunnskapen om NFRs tematiske programmer og identifisere aktuelle søkere.

Forskerutdanning

Instituttet har som strategisk mål å tilby stipendiatene en god ph.d.-utdanning, få flere og bedre kvalifiserte søkere til instituttets ph.d.-stillinger og bidra til å skape gode karriereveier for både stipendiater og postdoktorer. Instituttet ønsker å vurdere nåværende tilbud og behov i forskerutdanningen, i lys av kurstilbudene som gis gjennom Dialogues with the Past og den nasjonale forskerskolen i historie samt bidrag som gis innen rammen av skriveseminarene i historie og arkeologi/konservering.

Tiltak knyttet til forskerskolen i arkeologi

- Starte arbeidet med å søke nye midler for å sikre videre drift av forskerskolen Dialogues with the Past.

Tiltak knyttet til forskerskolen i historie

- Vurdere å søke NFR-midler til forskerskolen i historie når utlysning av midler til nasjonale forskerskoler i etterkant av humanioraevalueringen kommer.
- Videreutvikle forskerskolen i historie og gjøre den bedre kjent blant aktuelle kandidater.

Tiltak for økt internasjonalisering av forskerutdanningen

- Vurdere å etablere prosedyrer for å gjøre stipendiater og gjennomføringsstipendiater bedre kjent med muligheter for utveksling med spesielt fokus på Erasmus+.

Tiltak for å sikre god oppfølging og gode karriereveier

- Arrangere karriereseminar for stipendiater og postdoktorer.
- Videreføre det årlige seminaret for ph.d.-veiledere ved IAKH, som supplement til HFs kurs for ph.d.-veiledere.
- Bedre rutine for mottak og oppfølging av stipendiater.

Ta kunnskap i bruk

Instituttet anser som en av sine hovedoppgaver å tilføre samfunnet vitenskapelig fundert innsikt i historie, kulturhistorie og kulturarv. Instituttet har i 2018 startet arbeidet med en egen formidlingsstrategi. Dette vil bli fullført i 2019.

Tiltak for formidling

- Utarbeide en formidlingsstrategi for instituttet.
- Gjennomføre *The Heritage Experience Initiatives kulturarvdag* i vårsemesteret for å etablere en ny fagdag som synliggjør instituttets forskning og undervisning, og som inviterer til nytt eller forsterket samarbeid med aktører i kulturarvsektoren
- Gjennomføre et annet større utadrettet arrangement i løpet av høstsemesteret.
- Delta på minst to utadrettede UiO-arrangementer (som Faglig-pedagogisk dag, Åpen dag)
- Bygge opp ett sett av profileringsartikler (bannere, t-skorter etc.) som instituttets ansatte kan ta med seg til små og store formidlingsoppdrag
- Synliggjøre samtlige vitenskapelige ansattes utadrettede virksomhet, primært ved hjelp av instituttets nettside og sosiale medier

Tiltak knyttet til Norgeshistorie.no

- Lansere det nye elementet «Hvordan blir historie til?»
- Evaluere undervisningsopplegget som er laget til «Hvordan blir historie til?»

En helhetlig personalpolitikk

Instituttet har som mål å minske kjønnsubalansen på historie og konservering, og å motta og integrere utenlandske medarbeidere på en god måte. Det er også en vedvarende utfordring at instituttets ansatte er lokalisert på tre ulike adresser. Denne problemstillingen vil bli gjennomgått på nytt i 2019.

Tiltak for bedre arbeidsmiljø og arbeid mot trakassering

UiO vil i 2019 utføre en ny arbeidsmiljø og klimaundersøkelse (ARK). Instituttet vil arbeide for en god gjennomføring av undersøkelsen og sørge for oppfølging av resultatene.

Virksomhetsovergripende tiltak

Dagens instituttgrenser kan skape hindre for dialog, kunnskapsutveksling og effektive løsninger. Dette gjelder innenfor alle universitetets kjerneoppgaver, forskning, studier og formidling, men også ledelse og administrasjon. IAKH og IKOS har flere nært beslektede fag og har dessuten et fysisk naboskap i Niels Treschows hus. De to instituttene ønsker derfor å utrede mulighetene for et utvidet samarbeid.